

İLK MEKTEP MUALLİMLERİ İÇİN AÇILACAK MESLEK KURSLARI TALİMATNAMESİ

Hayrünisa ALP*

Madde 1: İlk mektep muallimleri yetiştirmek ve mevcut muallimlerin malumat ve ihtisaslarını artırmak maksadıyla açılan kurslar iki nevidir:

A Kursu: Muallim mekteplerinde verilen malumat-ı umumiye derecesinde malumata sahip olup da muallimliğe tayin edilmek isteyenlere meslek dersleri vermek maksadıyla açılan kurstur.

B Kursu: Esasen müstahdem bulunan muallimlerin ve muallim muavinlerinin ilmi ve nazari meslek bilgilerini tazelemek ve ikmal etmek maksadıyla açılan kurstur.¹

A Kursu

Madde 2: Kurs yalnız muallim mekteplerinde ve tatil aylarında açılır. Bu kursun müddeti iki aydır. Mebde ve müntehası mahallince tayin olunur. Ancak kursun eylülün ilk haftası zarfında nihayet bulması lazımdır.

Madde 3: Bir kursta elliden fazla müdavim bulunması caiz değildir. La-ekal on beş talib bulunmadıkça kurs açılmaz.

Madde 4: A Kursuna devam şartları şunlardır:

1) Beş senelik idadi veya orta mektep mezunları A Kursuna devam edebilmek için evvela bir muallim mektebinde muallim mekteplerinin son iki sınıfının meslek dersleri haricinde kalan malumat-ı umumiye derslerinden muvaffakiyetle imtihan vermiş olmalıdır.

* Yrd.Doç.Dr., İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, hyralp@istanbul.edu.tr

¹“ İlk Mektep Muallimleri İçin Açılacak Meslek Kursları Talimatnamesi” Faik Reşid, **Maarif Düsturu**, İstanbul, Maarif Vekaleti, Devlet Matbaası,1928. s.550-554.

2) 20-5-1926 tarihli ve 842 numaralı kanuna göre muallim unvanını alamayan muallim muavinlerinden kursa devam etmek isteyenlerin, evvela bir muallim mektebinde muallim mektebinin meslek dersleri haricinde kalan malumat-ı umumiye derslerinden muvaffakiyetle imtihan vermeleri lazımdır.

3) Yedi senelik idadi ve lise mezunlarıyla yüksek mektep mezunu olup da muallim mekteplerine mahsus mesleki tahsili görmemiş olanlar doğrudan doğruya A Kursuna dahil olabilirler.

Madde 5: A Kursuna dahil olacakların 18 yaşından küçük ve kırk yaşından büyük olmamaları lazımdır.

Madde 6: A Kursunda tedris edilecek dersler şunlardır:

- 1) Terbiye
- 2) Ruhیات
- 3) Usul-i tedris
- 4) Ders tatbikatı
- 5) Mektep hıfzısıhhası

Bu dersler muallim mektebinin mütehasıs muallimleri tarafından tedris edilir.

Not: Meslek dersleri şunlardır: Ruhیات, terbiye, usul-i tedris, terbiye tarihi, mektep hıfzısıhhası, tatbikat-ı dersiye.

Madde 7: Kurslar, muallim mektebi müdürünün nezareti altında cereyan eder. Kursların devamı müddetince mektep müdürüne günde bir buçuk liradan aşağı kalmamak üzere ücret verilir.

Madde 8: Kurslarda ders veren muallimlere beher saat için iki liradan aşağı olmamak üzere ücret tediye olunur.

Madde 9: Kursun birinci ayında her gün üç ders okutulur. İkinci aydan itibaren sabahları üçer ders okutulur. Öğleden sonra ikişer saat de ders tatbikatı ve tenkitlerle iştilal edilir.

Madde 10: Dersler muallim mektepleri programlarına göre tedris olunur.

Madde 11: Tatbikat dersleri tatbikat mektebinde verilir. Mevzular tatbikat-ı dersiye muallimi tarafından birkaç gün mukaddem kurs

müdavimlerine tebliğ olunur. Her ders için icap eden ilk mektep talebesi mektebe getirilir. Muallim namzedi dersini diğer namzetlerin ve tatbikat-ı dersiye mualliminin huzurunda verir. Bunu müteakip verilen ders hakkında münakaşa yapılır.

Madde 12: İki aylık tedrisatın hitamında müdavimler tahriri, şifahi ve ameli olmak üzere üç nevi imtihan verirler. Tahriri imtihanda terbiye, ruhiyat ve usul-i tedris ve mektep hıfzısıhhasından birer soru sorulur. Tahriri imtihanda muvaffak olanlar kurs programında mevcut bütün derslerden şifahi imtihana girerler. Şifahi imtihanda muvaffak olanlar tatbikat imtihanına dahil olurlar.

Madde 13: İmtihanda bir dersten beşten dñn numara alanlar muvaffak olmamış sayılır. Bunlar ertesi sene kurslara devamı mecburi olmadan aynı mektepte imtihana girmek hakkını haizdirler. Ertesi sene diğer mektepte imtihana girebilmek için vekaletten müsaade istihsal etmek lazımdır.

Madde 14: İmtihanda muvaffak olanlara “İlk Mektep Şahadetnamesi” verilir. Sureti bilahare gönderilecektir.

B Kursu

Madde 15: İlk mektep muallim ve muallim muavinlerinin mesleki bilgilerini tazelemek ve kendilerini en yeni tedris usulleriyle ünsiyet ettirmek maksadıyla açılan B Kursları muallim mekteplerinde açılacağı gibi diğer müesseselerde de açılabilir.

Madde 16: B Kursunun mutlaka tatil aylarında açılması icap etmez. Tatil aylarında açılacağı gibi ders senesi zarfında da müsait zamanlarda (mesela geceleri veya Perşembe günleri öğleden sonra) açılabilir.

Madde 17: B Kurslarına muallim ve muallim muavinlerinden her isteyen dahil olabilir.

Madde 18: Bu kurslarda şu mevzuların tedrisi şayan-ı tavsiyedir:

a) Umumi usul-i tedris

b) Alfabe, hesap, tabiat tetkiki, coğrafya, tarih elh. gibi ilk mektep derslerinin hususi usul-i tedrisleri.

p) Mekteplerde terbiye ve inzibat meselelerine ait umumi ve hususi mevzular.

t) Tatbikat: Numune dersleri ve münakaşaları.

Madde 19: B Kurslarının resmi maarif mensuplarından bir zatın nezareti altında devam etmesi lazımdır. Bu kurslarda muallimlik edecek zatların ya muallim mektepleri muallimlerinden veyahut ilk tedrisat müfettişlerinden ve (muallim mektebi mezunu olmak şartıyla) tam teşkilatlı ilk mektep muallimlerinden olması veyahut da ehliyet ve kifayet-i ilmiyesi eserleriyle sabit bulunmuş olması lazımdır.

Madde 20: Bir yerde B Kursları açılması istenildiği zaman evvel emirde kursların programının ve ders verecek zatların ve kurslara riyaset ve nezaret edecek zatın isim ve hüviyetlerinin vekaletle bildirilmesi ve tasdikten sonra kurslara başlanması labüddür.

Madde 21: Bir B Kursu devresine muntazaman devam etmiş muallimlere kurslar heyeti tarafından bir vesika verilir. Bu vesika mahallin en büyük maarif memuru tarafından tasdik edilir. Bu suretle vesika almış olan muallimler tayin işlerinde rüchan hakkına malik olurlar.

Madde 22: B Kursları muallimlerine ve reisine verilecek ücretlerin miktarını mahallin en büyük maarif memuru idare-i hususiye bütçesini nazara alarak tayin eyler.

Madde 23: A ve B Kurslarına ait bilcümle ücret ve masraflar ile kurslara devam edecek muallim ve namzetlerin harcırah, iâşe ve ibate masrafları tamamen mahalli bütçeden tesviye olunur.

Madde 24: 1339 tarihli (mekatib-i ibtidaiyede muallimlik ve muallim muavinliği ve eyyam-ı tatiliyede küşad edilecek dersler) talimatnamesinin bu talimatname ile mütentakız olan ahkâmı mülğadır.

15 Haziran 1926